

Series SKS

कोड नं. **24**
Code No.

रोल नं.

--	--	--	--	--	--	--

Roll No.

परीक्षार्थी कोड को उत्तर-पुस्तिका के मुख-पृष्ठ पर अवश्य लिखें ।

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 हैं ।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिए गए कोड नम्बर को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख-पृष्ठ पर लिखें ।
- कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में 11 प्रश्न हैं ।
- कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें ।
- इस प्रश्न-पत्र को पढ़ने के लिए 15 मिनट का समय दिया गया है । प्रश्न-पत्र का वितरण पूर्वाह्न में 10.15 बजे किया जाएगा । 10.15 बजे से 10.30 बजे तक छात्र केवल प्रश्न-पत्र को पढ़ेंगे और इस अवधि के दौरान वे उत्तर-पुस्तिका पर कोई उत्तर नहीं लिखेंगे ।
- Please check that this question paper contains 4 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 11 questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minutes time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

नेपाली
NEPALI

निर्धारित समय : 3 घण्टे

Time allowed : 3 hours

अधिकतम अंक : 100

Maximum Marks : 100

खण्ड 1

1. (क) वार्णिक छन्द भन्नाले के बुझिन्छ ? उदाहरण दिएर बुझाउनुहोस् । 3
(ख) छन्दशास्त्रमा यति र विराम भन्नाले के बुझिन्छ ? 2
2. (क) गुरु - चण्डाली भनेर वाक्यका कस्ता दोषहरू बुझिन्छन् ? 2
(ख) मानिसका जात, दर्जा, थर, पेशा, सम्बन्ध आदि बुझाउने शब्दका अन्तमा ह्रस्व वा दीर्घ के लेख्नुपर्छ ? उदाहरण दिएर बुझाउनुहोस् । 3

खण्ड 2

3. नेपाली चेलीहरूले तीज मनाउने परम्पराका बारेमा बताउँदै आफ्नी दिदीलाई माइत आउने आग्रह गरेर एउटा पत्र लेख्नुहोस् । 5
4. निम्न विषयहरू मध्ये कुनै एकमाथि 250 शब्दसम्मको रोचक निबन्ध लेख्नुहोस् : 10
(क) हडताल र यसको प्रभाव ।
(ख) “इन्टरनेट” फाइदा र बेफाइदा ।
(ग) गुणस्तरीय शिक्षामा शिक्षकको भूमिका ।
(घ) सयदिने रोजगार योजना - लाभ र हानि ।

खण्ड 3

5. (क) ‘देखिएको होइन, लेखिएको मात्र पाइन्छ’ - यो भनाइ माछाको मोल कथामा कसरी सार्थक भएको देखाइएको छ । प्रत्येक सुत्रलाई समेटेर संक्षेपमा लेख्नुहोस् । 5
(ख) “म मरेको आज हो ! कति भइसक्यो, बरू मरेकी छोरीले कुरा गरेको सम्झेर हर्ष मान्नु न ।” यहाँ वक्ता को हो र उनले मरिसकेको भन्नुको तात्पर्य के हो ? स्पष्ट गरेर लेख्नुहोस् । 5

- (ग) “त्यसो होइन रे – नाति नै अगाडि लाग्यो । यस्तो निर्विवेकी इसोरलाई कसरी मान्नु ?”
- (i) उपर्युक्त वाक्यांश कसको कुन कथाबाट उद्धृत गरिएको हो ? 1
- (ii) यहाँ नाति कसलाई भनिएको हो ? 1
- (iii) ‘निर्विवेकी इसोर’ भन्नुको कारण के हो ? 3
6. (क) महाकवि देवकोटाले कविता लेख्ने प्रेरणा कसरी प्राप्त गरेका हुन् ? “अभागी जिनीयस” निबन्धका आधारमा लेख्नुहोस् । 3
- (ख) ‘हाम्रो राष्ट्रिय चाड र सयपत्री फूल’ निबन्धमा सयपत्री फूलको महत्त्व हाम्रा कुन-कुन चाड पर्वमा बढी हुने वर्णन गरिएको छ ? 3
- (ग) हालसम्म कस्ता-कस्ता व्यक्तिहरूले सपनाका बारेमा आफ्ना विचार व्यक्त गरेका छन् ? पाठको आधारमा लेख्नुहोस् । 4
7. (क) सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् : 5
- लामा लामा बिरालीको गोडामा ताँति लाग्दछ ।
तैपनि घरमा मूसो असाध्यसित जाग्दछ ।
- (ख) ‘ऋतु-विचार’ खण्ड-काव्यमा कविले वसन्तलाई ऋतुराज हो भनेर प्रमाणित गर्न कस्ता कस्ता उदाहरण दिएका छन् ? 5
8. (क) नाटकको सफलता र असफलताको परीक्षणका बारेमा विभिन्न विद्वानहरूले के-कस्ता विचार व्यक्त गरेका छन् ? 5
- (ख) ‘बोक्सी’ एकाङ्कीमा नैनी आमाले भुनेसँग आमा रुक्मिणीका बारेमा के-के भनेर उनलाई बोक्सी प्रमाणित गरेकी थिई ? 5
9. (क) उपन्यास ‘जुनेलीरेखा’ – को नायक जसो हट्टाबाहिर भएको राती मालिनी र साहेबका घरमा के कस्ता घटना घटेका थिए ? 5
- (ख) उपन्यासको नायक जसेले रेलका ड्राइभरको घरमा नोकरी पाएपछि उसका जीवनमा आएका परिवर्तन बारे संक्षिप्त विवरण दिनुहोस् । 5

10.	(क)	साहित्यकार बालकृष्ण समका प्रमुख कृतिहरू कुन-कुन हुन् ?	5
	(ख)	समालोचक रामकृष्ण शर्माको साहित्यिक परिचय लेख्नुहोस् ।	5
11.	(क)	नेपाली साहित्यमा 'भ्रमर' उपन्यासको स्थान निर्धारण गर्नुहोस् ।	5
	(ख)	मनोवैज्ञानिक उपन्यासको जानकारी गराउँदै नेपाली साहित्यमा यसको थालनीका बारेमा जानेका कुरा लेख्नुहोस् ।	5